

Tittel: Vaghet og presisjon

Ingress: Systemkritikk og død i to rykende ferske enaktere avslutter prosjektet Trondheim Open på Trøndelag Teater.

Elisabeth Leinslie

Trondheim Open II

”Det tredje stadiet” og ”Washington”

Av: Tale Næss og Johan Harstad

Regi: Kjersti Haugen og Nora Evensen

Trøndelag Teater

I en verden totalt skjermet for inntrykk og informasjon fra verden utenfor møter vi i ”Det tredje stadiet” en fotograf, to leger, en sykepleier og fire pasienter. Stedet er nok et isolat på et sykehus, uten at det uttales eksplisitt, for pasientene er smittet av en alvorlig virusinfeksjon som påvirker kroppens hormonbalanse.

Tale Næss’ tekst intenderer å stille store eksistensielle og politiske spørsmål om menneskers livsvilkår og undertrykkende samfunnssystemer, men den fremstår snarere som heller meningsløs. Det er vanskelig å forstå hvor Næss vil, hvilke spørsmål hun egentlig vil diskutere gjennom denne historien. Riktignok er originalmanuset bearbeidet en del, men det skinner allikevel gjennom at dette er en svært så uklar tekst som griper over altfor mye på en gang.

Denne vagheten har ikke regissøren (Kjersti Haugen) klart å bli kvitt i sin iscenesettelse. Det virker også tydelig at skuespillerne har problemer med å gripe sine karakterer og deres rolle i historiens univers. De ”flyr” rundt som tilnærmet tomme karakterer, uten mål og mening. Den ene som viser vilje til å handle og stille spørsmål ved systemet de er fanget av, er pasienten Linn (Cici Henriksen). Men, Henriksen er ikke sterk nok i rolletolkningen og spillet til å bære dette tunge loddet. Når så resten av ensemblet og iscenesettelsen som helheten (bortsett fra scenografien og lyden, som skaper både dynamikk og uhyggestemning) heller ikke klarer å benytte seg av det lille som ligger av rytme og intensitet i teksten, faller denne forestillingen raskt inn i middelmådigheten – som igjen fører strake veien til glemmeboken.

Etter pausen møter vi en godt voksen mann (Trond Peter Stamsø Munch) som i detalj forteller om flystyrten faren hans omkom i for 34 år siden. Han var elleve år og han innbiller seg at hans liv frøs til is den dagen faren døde – at han sluttet å utvikle seg og fremdeles er

elleve år. Det viser seg at følelsen er svært så berettiget, for mannen døde selv den dagen. Han satt i flyet som faren kjørte.

Er det så at vi trenger hjelp til å akseptere vår egen død? – Hjelp av dødens bakkemannskap, som Johan Herstad foreslår i ”Washington”. Mannen har nemlig strandet i ”dødens lounge”, ett slags limbo mellom døden og helvete/himmelen. Der har mannskapet (Jan Frostad og Ole Martin Nilsen) skapt en livsillusjon for mannen, med skolegang, familie og arbeidsliv. Hensikten med denne mellomstasjonen er at de døde skal avklimatiseres og få tid og hjelp til å akseptere sin egen død. Hvorfor? – Tja, for å forhindre dødstraumer kanskje?

Mer enn å omhandle dette tragikomiske limboet opplever jeg at forestillingen gir et gripende bilde på mennesker i en dødssituasjon. Og selv om historien fortelles forholdsvis nøkternt, er teksten og skuespillernes formidling så overbevisende presist og assosiasjonsdannende, at bildene av mennesker i desperasjon farer gjennom hodet og klumpen i magen vokser. All ære til regissøren (Nora Evensen) som har tatt dette nedtonede grepet, fremfor en melodramatisk spillestil som fort kunne ført det hele inn i flau klisjeer. Nå sitter vi i stedet igjen med en opplevelse som beveger og setter spor.

Anmeldelsen ble publisert i Dagsavisen 9. april 2007.